

Soruşturma No:
2009/63172

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
SORUŞTURMA DEFTERİNE
KAYIT
12.11.2009
İstanbul Cumhuriyet Savcısı
Yeterlik

ŞIRNAK CUMHURİYET BAŞSAVCILINA GÖNDERİLMEK ÜZERE
İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

SUÇ DUYURUSUNDA

BULUNAN : 1- İbrahim Ertürk
Mah. N
Sokak No: Kat:

2- Fatma Ertürk
(Aynı Adres)

VEKİL .....: Av. Ömer Güneş
Asmalı Mescit Mah. Şehbender Sok.
No:18 Kat: Beyoğlu İstanbul

SÜPHELİLER .....: Güvenlik güçlerinde muvazzaf, öldürme fiilini işleyen ve işbu
filde yer kişiler.

SUÇ .....: 5237 Sayılı TCK'nın 86. maddesi. (Kasten Adam Öldürme)

ACIKLAMALAR : Müvekkillerim Fatma Ertürk'ün eşi, İbrahim Ertürk'ün babası
Mehmet Ertürk 17.11.1989 tarihinde güvenlik güçleri tarafından öldürülmüştür. Müdahil-
müvekkillerim, Mehmet Ertürk'ün sözkonusu tarihte güvenlik güçleri tarafından işkence ile
vahşice öldürülmesi olayını şöyle anlatmaktadır:

"1993 yılına kadar Şırnak İli, Cizre İlçesinde ikamet etmekte idik (Açık Adres:
Mah. Sokak, No.: Cizre Şırnak). 16 Kasım (1989) 17 Kasım (1989).
bağlayan gece tahminen 24.00 -01.00 sularında 3-4 polis aracı, bir panzer, resmi giyimli
polisler, bölgede halk arasında "özel tim" olarak bilinen askeri görevliler, birisi yüzü
kapatılmış olmak üzere sivil giyimli şahıslardan oluşan toplam 25-30 kişiden oluşan yetkili
şahıslar ikametgah olarak kullandığımız evimizi kuşatıp, evimize girdiler. Niçin geldiklerini,
ne yapmak istediklerini bilmiyorduk. Ayakkabılarla girdikleri evin her tarafını ayrıntılı bir
biçimde aradılar. Her tarafını darmadağın bir hale getirdikten sonra kendi işlerine yarayacak
hiçbir şey bulamadılar. Daha sonra evin bahçesinde duvar diplerini, birkaç yerini kazıdılar.
Ancak yine de hiçbir şey bulamadılar. Bunun üzerine Mehmet Ertürk'e "bizimle Emniyet
Müdürlüğüne geleceksin" dediler. Bize de "Mehmet Ertürk'ü bir-iki gün sonra bırakacağız"
dediler. (İbrahim Ertürk) "Ben de gelmek istiyorum, babamı yalnız bırakmak istemiyorum"
dedi. Ancak (İbrahim'in) gitmesine izin vermediler. Bu şekilde Mehmet Ertürk'ü alıp
götürdüler. O geceyi tedirginlik içinde geçirdik. Sabahla birlikte hemen İlçe Emniyet
Müdürlüğüne gittik. Emniyet Müdürlüğüne ME'nin hem durumunu sorduk hem de orada olup
olmadığına yazılı müracaatta bulunduk. Ancak yazılı müracaatlarımızı kabul etmedi. Mehmet
Ertürk'ün Şırnak Tugay Komutanlığında olduğunu söylediler. Biz de o gün Tugay
Komutanlığına gidemedik. Ertesi gün Tugay Komutanlığına gidip Mehmet Ertürk'ün
durumunu, orada olup olmadığını sorduk. Oradaki yetkililer, Mehmet Ertürk'ün gözaltında
iken kayalıktan kayıp öldüğünü, Şırnak belediyesine götürüldüğünü beyan ettiler. Bunun üzerine
belediyeye gittik ve müracaatta bulunduk. Belediye yetkilileri durumu doğrularak, Mehmet
Ertürk'ün defnedildiğini, belediye olarak Mehmet Ertürk'ün üzerindeki şahsi eşyalarını
aldıklarını (nüfus cüzdanı; kol saati, tütün tabakası, tespih, bir miktar para) beyan ettiler.

T. Güneş

Talebimiz üzerine bu eşyaları belediye yetkililerinden teslim aldık. Daha sonra Cumhuriyet Savcılığına gittik. Savcı odasında olmadığından görüşemedik. Bu olay çevrede duyulduğundan ötürü bazı gazeteciler gelip bizimle görüştüler (Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi).”

Müdahil müvekkillerin anlatımlarından da anlaşılacağı gibi Mehmet Ertürk, ev halkının gözleri önünde, 3-4 polis aracı ve bir panzer eşliğinde evinden alınarak götürülmüş ve iki gün sonra da öldürülmüş bir şekilde defnedilmesi için belediye yetkililerine teslim edilmiştir. Mehmet Ertürk evden alınırken Müdahil-müvekkillerin yanı sıra diğer oğlu Mesut Ertürk de olaya tanık olmuştur.

DELİLLER .....: Tanıklar, Defin Tutanağı, Defin Tutanağında ismi geçen şahıslar, Bazı gazete ve Dergilerde olaya ilişkin yayınlanan haberler. (Dönemin Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi)

SONUÇ VE TALEP .....: Gerekli araştırma ve incelemenin yapılarak babam Mehmet Ertürk'ü 16-17 Kasım 1989 tarihinde evinden alıp götürülen ve sonra da katleden asker ve polis görevlilerin yargılanarak haklarında en ağır cezaya hükmedilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 12.11.2009

Avukat Ömer Güneş
İstanbul Barosu Sicil No:28089
Asmalı Mescit Mah. Şehbender
Sok. No:18/3 Beyoğlu / İst.

TUTANAKTIR.

19.11.1989 tarihinde Şirnak İlçesi çüdi dağı Kelhapız mevkiinde İSK Örgüt üsüplarına yardım ve yataklık etmekten dolayı silopi ilçesi ügaşaq köyü nüfusunda yztlı Mehmet ENÜRK'ün cesedi 20.11.1989 tarihinde Belediyeimize defin için teslim edil- y olup, söz konusu cesed aşışada adları ve soyadları bulunan şahıslar huzurunda usulüne gun olarak 21.11.1989 tarihinde tarafımızca gümülmüştür.

İş bu tutanak mahalinde tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Sindir ÜGÜN

Zab. Mem.

Komutan CAJİN

İmza

Mustafa SAPMAZ

2009/58640

1) R. S. ile
2) Y. S. ile
20 Ekim 2009
Fatih KURTULUŞ
Cumhuriyet Sarayı

ŞIRNAK CUMHURİYET BAŞSAVCILINA GÖNDERİLMEK ÜZERE
İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

SUÇ DUYURUSUNDA

BULUNAN

: Fatiha Ertürk

/

Mah :

sokak No :

İstanbul

SANIKLAR

: Güvenlik güçlerinde muvazzaf, öldürme fiilini işleyen ve işbu fiilde yer kişiler.

SUÇ

: 5237 Sayılı TCK'nın 86. maddesi.

ACIKLAMALAR

: Babam Mehmet Ertürk 17.11.1989 tarihinde güvenlik güçleri tarafından öldürülmüştür. Babam Mehmet Ertürk'ün sözkonusu tarihte güvenlik güçleri tarafından işkence ile vahşice öldürülmesi olayını, olaya bizzat şahit olan Annem Fatma Ertürk ve abim İbrahim Ertürk şöyle anlatmaktadır:

"1993 yılına kadar Şırnak İli, Cizre İlçesinde ikamet etmekte idik (Açık Adres: Mah. Sokak, No: Cizre Şırnak). 16.11.1989 tarihinde, 16 Kasım (1989) 17 Kasım (1989). bağlayan gece tahminen 24.00 -01.00 sularında 3-4 polis aracı, bir panzer, resmi giyimli polisler, bölgede halk arasında "özel tim" olarak bilinen askeri görevliler, birisi yüzü kapatılmış olmak üzere sivil giyimli şahıslardan oluşan toplam 25-30 kişiden oluşan yetkili şahıslar ikametgah olarak kullandığımız evimizi kuşatıp, evimize girdiler. Niçin geldiklerini, ne yapmak istediklerini bilmiyorduk. Ayakkabılarla girdikleri evin her tarafını ayrıntılı bir biçimde aradılar. Her tarafını darmadağın bir hale getirdikten sonra kendi işlerine yarayacak hiçbir şey bulamadılar. Daha sonra evin bahçesinde duvar diplerini, birkaç yerini kazıdılar. Ancak yine de hiçbir şey bulamadılar. Bunun üzerine Mehmet Ertürk'e "bizimle Emniyet Müdürlüğüne geleceksin" dediler. Bize de "Mehmet Ertürk'ü bir-iki gün sonra bırakacağız" dediler. (İbrahim Ertürk) "Ben de gelmek istiyorum, babamı yalnız bırakmak istemiyorum" dedi. Ancak (İbrahim'in) gitmesine izin vermediler. Bu şekilde Mehmet Ertürk'ü alıp götürdüler. O geceyi tedirginlik içinde geçirdik. Sabahla birlikte hemen İlçe Emniyet Müdürlüğüne gittik. Emniyet Müdürlüğüne ME.nin hem durumunu sorduk hem de orada olup olmadığına yazılı müracaatta bulunduk. Ancak yazılı müracaatlarımızı kabul etmedi. Mehmet Ertürk'ün Şırnak Tugay Komutanlığında olduğunu söylediler. Biz de o gün Tugay Komutanlığına gidemedik. Ertesi gün Tugay Komutanlığına gidip Mehmet Ertürk'ün durumunu, orada olup olmadığını sorduk. Oradaki yetkililer, Mehmet Ertürk'ün gözaltında iken kayalıktan kayıp öldüğünü, ... belediyesine götürüldüğünü beyan ettiler. Bunun üzerine belediyeye gittik ve müracaatta bulunduk. Belediye yetkilileri durumu doğrularak, Mehmet Ertürk'ün defnedildiğini, belediye olarak Mehmet Ertürk'ün üzerindeki şahsi eşyalarını aldıklarını (nüfus cüzdanı, kol saati, tütün tabakası, tespih, bir miktar para) beyan ettiler. Talebimiz üzerine bu eşyaları belediye yetkililerinden teslim aldık. Daha sonra Cumhuriyet

Fuz

Savcılığına gittik. Savcı odasında olmadığından görüşemedik. Bu olay çevrede duyulduğundan ötürü bazı gazeteciler gelip bizimle görüştüler (Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi)."

Tanıkların anlatımlarından da anlaşılacağı gibi babam Mehmet Ertürk, ev halkının gözleri önünde, 3-4 polis aracı ve bir panzer eşliğinde evinden alınarak götürülmüş ve iki gün sonra da öldürülmüş bir şekilde defnedilmesi için belediye yetkililerine teslim edilmiştir. Mehmet Ertürk evden alınırken diğer oğlu Mesut Ertürk de olaya tanık olmuştur.

DELİLLER: Tanıklar, Defin Tutanağı, Defin Tutanağında ismi geçen şahıslar, Bazı gazete ve Dergilerde olaya ilişkin yayınlanan haberler. (Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi)

SONUÇ VE TALEP .....: Gerekli araştırma ve incelemenin yapılarak babam Mehmet Ertürk'ü 16-17 Kasım 1989 tarihinde evinden alıp götüreren ve sonra da katleden asker ve polis görevlilerin yargılanarak haklarında en ağır cezaya hükmedilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 20.10.2009

Müşteki
Fatiha Ertürk

2009/1118

T.C.
İSTANBUL
VEZİRE AĞIR CEZA
MAHKEMESİ
Sayı: /

21.12.2009
(Hesap 1118)
[Signature]

**SİİRT AĞIR CEZA MAHKEMESİNE
GÖNDERİLMEK ÜZERE
İSTANBUL NÖBETÇİ AĞIR CEZA MAHKEMESİNE**

**İTİRAZDA
BULUNAN**

: 1- İbrahim Ertürk
Mah. Cad.
Sokak No: Kat.: Gebze Kocaeli
2- Fatma Ertürk
(Aynı Adres)
3- Fatiha Ertürk
(Aynı Adres)

VEKİL .....: Av. Ömer Güneş
Asmalı Mescit Mah. Şehbender Sok.
No:18 Kat: Beyoğlu İstanbul

SÜPHELİLER .....: Olayda ve öldürme eyleminde Güvenlik güçlerinde muvazaf,
öldürme fiilini işleyen ve işbu fiilde yer kişiler.

SUÇ .....: 5237 Sayılı TCK'nın 86. maddesi. (Kasten Adam Öldürme)

İTİRAZ KONUSU .....: Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığının 2009/1758 Soruşturma no,
2009/733 sayılı karar no ile verdiği 'kovuşturmaya yer olmadığına dair karar'ının iptali.

TEBLİĞ TARİHİ - - - - -: 16 Aralık 2009

ACIKLAMALAR .....

1- Müvekkillerim Fatma Ertürk'ün eşi, İbrahim Ertürk ve Fatiha Ertürk'ün babası Mehmet Ertürk 16.11.1989 tarihinde gece vakti güvenlik güçleri tarafından evinden alınarak gözaltına alınmıştır. Üç gün sonra 19.11.1989 tarihinde ise öldürülmüş halde Şırnak Belediyesine defnedilmesi için teslim edilmiştir. Buna ilişkin 20 Ekim 2009 tarihinde Fatiha Ertürk, 11 Kasım 2009 tarihinde ise İbrahim Ertürk ve Fatma Ertürk söz konusu görevliler hakkında suç duyurusunda bulunmuştur.

Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı ise, başvurulara ilişkin olarak bize 16 Aralık 2009 tarihinde tebliğ edilen kararında 'Mehmet Ertürk'ün öldürülme olayı ile ilgili olarak Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından olay döneminde 1989/513 soruşturma numarası üzerinden tahkikat yürütüldüğü, ve tahkikat neticesinde 29.11.1989 tarihinde 1989/513/hazırlık ve 1989/67 karar numarası ile takipsizlik kararı verildiği, bahse konu takipsizlik kararında Maktul Mehmet Ertürk'ün Cudi Dağı Kehlepingi tepesinde güvenlik güçlerine yer gösterme işlemi yapılırken, güvenlik güçlerinin elinden kaçmak istediği sırada tepeden aşağı düştüğü ve bunun sonucunda öldüğünün belirtildiği, bu nedenle o tarihte 1989/513 soruşturma numarası üzerinden soruşturma yürütülerek takipsizlik kararı verildiğini, Maktul'ün işkence ile öldürüldüğüne ilişkin bir delilin bulunmadığını, konuya ilişkin zamanaşımın da 20 yıl olduğunu ve bu sürenin dolduğunu, bu nedenle müstekilerin başvurusuna konu olay hakkında "Kovuşturma Yapılmasına yer olmadığına" ilişkin karar vermiştir.

[Signature]

2- Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen "Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığına" dair kararı tamamen hukuka aykırıdır. Çünkü;

a. Mehmet Ertürk'ün gözaltına alınması olayını Savcılık da doğrulamaktadır. Bu nedenle gözaltına alınan her şahsın güvenliğinden, yaşam hakkından devlet ve devletin ilgili makamları, kurumları sorumludur. Hiçbir şekilde, hiçbir şart ve koşulda bu sorumluluk ortadan kalkmaz.

b. Olay tarihindeki Soruşturmayı yürüten Savcılık, olayı hiçbir şekilde araştırmadan, sadece kendisine güvenlik güçleri ve yetkilileri tarafından verilen bilgileri doğru kabul ederek alelacele soruşturmayı kapatarak olayla ilgili takipsizlik kararı vermiştir.

c. Mehmet Ertürk ile ilgili, yetkililer ve Savcılık tarafından belirtilen "yer gösterme sırasında kaçmaya güvenlik güçlerinin elinden kaçmak istediği sırada tepeden aşağı düştüğü ve bunun sonucunda öldüğü" iddiası da tamamen gerçekleri örtmeye yönelik bir bahanedir. Zira olayın yeri ve oluş şartlarını dikkate aldığımızda maktulün böyle bir teşebbüste bulunması iddiası imkansızdır. Dağ başında onca güvenlik güçlerinin elinden bir tek adam nasıl kaçabilir ki? Operasyon bölgesinde ve her tarafın askerlerce tutulduğu bir alanda güvenlik güçlerinin elinden kaçmaya çalıştığı iddiasının temelinde söz konusu görevlilerin kendi yaptıkları öldürme eyleminin sorumluluğundan kurtulma nedeniyledir. Kaldı ki bir an kaçmaya çalıştığını farz etsek bile tepeden aşağıya doğru neden kaçsın? Gözaltına alınan her şahsın yaşam hakkı ve yaşam hakkından doğan tüm sorumlulukları devlete aittir. Buradaki kusur söz konusu görevlilere ait olmakla birlikte kusur kime ait olursa olsun objektiflik kriteri uygulanmaktadır.

d. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı, konuyla ilgili dava zaman aşımının 765 sayılı TCK'nun 102 maddesi gereğince 20 yıl olduğu ve işbu dava zaman aşımı süresinin dolduğunu belirtmiştir. Müvekkillerin başvuru tarihleri 20 Ekim 2009 (Fatiha Ertürk için başvuru İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma Defterinde 2009/58640), ile 12 Kasım 2009 tarihleridir (İbrahim ve Fatma Ertürk için başvuru İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma Defterinde 2009/63172)). İşbu başvurular Olay tarihi ise 19 Kasım 1989 tarihi, o dönemde savcılıkça verilen takipsizlik kararı tarihi ise 29 Kasım 2009 tarihidir. Bu nedenle 20 yıllık dava zaman aşımını da doğru değildir. Dava zaman aşımı süresi dolmadan başvurular yapılmıştır.

3- Savcılık Makamının en önemli görevlerinden biri, objektif bir biçimde suç işleyenlerin aleyhinde ve lehindeki delilleri araştırmak, leh ve aleyhindeki delillerin durumu göz önünde bulundurularak kamu davasının açılmasına veya açılmamasına karar vermektir. Ancak bu olayda görüldüğü üzere Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı, Mehmet Ertürk'ü öldürme eyleminde yer alan görevliler hakkında hiçbir soruşturma açmamış, ifadelerine başvurmamış, soruşturmanın ağırlığı göz önünde bulundurulduğunda devletin ve görevli şahısların gözaltında tuttuğu kişinin güvenliğinden sorumlu olduğu göz ardı etmiş ve üstünlük, baştan savma bir şekilde alelacele soruşturmayı kapatma yoluna gitmiştir.

4- Sayın Mahkeme Başkanlığı. İnsanların kendilerini adalet ile donatılmış bir ortamda hissedebilmesi demokrasinin en temel kriter ve yaşam biçimlerindedir. Eğer bir şekilde bu ortam zedelenmiş ve insanların hayatları tehlikeye girmiş veya başvurumuzdaki olayda olduğu gibi hayatını kaybetmiş ise o zaman da geride etkin hak arama yargılama yollarının işlevsel olması çok önem taşımaktadır. Bu olayda bir insan bir gece vakti güvenlik güçleri tarafından evinden alınmış ve üç gün sonra aynı güvenlik güçleri tarafından cenazesi getirilmiştir. Bu kadar insanlık dışı eylem, bu alenen cinayet yetmezmiş gibi bir de "kaçmaya

çalışırken tepeden, kayalıktan aşağıya düşüp öldü” gibi bir iftira ve yalan ile karşı karşıya bırakılmıştır. Bu nedenle olayın gerçek tanıkları olan Maktulün eşi Fatma Ertürk ve oğlu İbrahim Ertürk’ün beyanlarını tekrar size sunma ihtiyacını duymaktayım:

“1993 yılına kadar Şırnak İli, Cizre İlçesinde ikamet etmekte idik (Açık Adres: 1 Mah. Sokak, No: Cizre Şırnak). 16 Kasım (1989) 17 Kasım (1989). bağlayan gece tahminen 24.00 -01.00 sularında 3-4 polis aracı, bir panzer, resmi giyimli polisler, bölgede halk arasında “özel tim” olarak bilinen askeri görevliler, birisi yüzü kapatılmış olmak üzere sivil giyimli şahıslardan oluşan toplam 25-30 kişiden oluşan yetkili şahıslar ikametgah olarak kullandığımız evimizi kuşatıp, evimize girdiler. Niçin geldiklerini, ne yapmak istediklerini bilmiyorduk. Ayakkabılarla girdikleri evin her tarafını ayrıntılı bir biçimde aradılar. Her tarafını darmadağın bir hale getirdikten sonra kendi işlerine yarayacak hiçbir şey bulamadılar. Daha sonra evin bahçesinde duvar diplerini, birkaç yerini kazıdılar. Ancak yine de hiçbir şey bulamadılar. Bunun üzerine Mehmet Ertürk’e “bizimle Emniyet Müdürlüğüne geleceksin” dediler. Bize de “Mehmet Ertürk’ü bir-iki gün sonra bırakacağız” dediler. (İbrahim Ertürk) “Ben de gelmek istiyorum, babamı yalnız bırakmak istemiyorum” dedi. Ancak (İbrahim’in) gitmesine izin vermediler. Bu şekilde Mehmet Ertürk’ü alıp götürdüler. O geceyi tedirginlik içinde geçirdik. Sabahla birlikte hemen İlçe Emniyet Müdürlüğüne gittik. Emniyet Müdürlüğüne ME.nin hem durumunu sorduk hem de orada olup olmadığına yazılı müracaatta bulunduk. Ancak yazılı müracaatlarımızı kabul etmedi. Mehmet Ertürk’ün Şırnak Tugay Komutanlığında olduğunu söylediler. Biz de o gün Tugay Komutanlığına gidemedik. Ertasi gün Tugay Komutanlığına gidip Mehmet Ertürk’ün durumunu, orada olup olmadığını sorduk. Oradaki yetkililer, Mehmet Ertürk’ün gözaltında iken kayalıktan kayıp öldüğünü, ... belediyesine götürüldüğünü beyan ettiler. Bunun üzerine belediyeye gittik ve müracaatta bulunduk. Belediye yetkilileri durumu doğrulayarak, Mehmet Ertürk’ün defnedildiğini, belediye olarak Mehmet Ertürk’ün üzerindeki şahsi eşyalarını aldıklarını (nüfus cüzdanı, kol saati, tütün tabakası, tespih, bir miktar para) beyan ettiler. Talebimiz üzerine bu eşyaları belediye yetkililerinden teslim aldık. Daha sonra Cumhuriyet Savcılığına gittik. Savcı odasında olmadığından görüşemedik. Bu olay çevrede duyulduğundan ötürü bazı gazeteciler gelip bizimle görüştüler (Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi).”

DELİLLER .....: Tanıklar, Defin Tutanağı, Defin Tutanağında ismi geçen şahıslar, Bazı gazete ve Dergilerde olaya ilişkin yayınlanan haberler. (Dönemin Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi)

SONUÇ VE TALEP .....: Şırnak Cumhuriyet başsavcılığının maktul Mehmet Ertürk’ün faillerinin cezalandırılması amacıyla yargılanmasını talep etmek için maktulün yakınları tarafından yapılan başvuruya ilişkin 2009/1758 Soruşturma ve 2009/733 karar no ile verdiği “kovuşturmaya yapılmasına yer olmadığına” ilişkin kararının iptaline, gerekli araştırma ve incelemenin yapılarak Mehmet Ertürk’ü 16 Kasım 1989 tarihinde gece saatlerinde evinden alıp götürülen ve sonra da katleden asker ve polis görevlilerin yargılanarak haklarında en ağır cezaya hükmedilmesi amacıyla kamu davasının açılmasına karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 21.12.2009

Avukat Ömer Güneş
İstanbul Barosu Sicil No:28089
Asmalı Mescit Mah. Şehbender
Sok. No:183 Beyoğlu İstanbul

T.C.
ŞIRNAK
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

Soruşturma No : 2009/1758
Karar No : 2009/733

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR

DAVACI :K.H.
MAKTUL :MEHMET ERTÜRK, OSMAN Oğlu FATİHA'den
olma, 01/03/1947 doğumlu
MÜŞTEKİLER :1-İBRAHİM ERTÜRK, Oğlu 1
olma, doğumlu, A Mh.
1 Cd. . Sk. N: ikamet eder.
:2-FATMA ERTÜRK, Kızı
olma, doğumlu,
Cd. . Sk. N:
VEKİLLERİ :AV. Ömer Güneş, Asmalı Mescit Mah. Şehbender Sok.
No:18/3 Beyoğlu İstanbul
:3-FATİHA ERTÜRK, Kızı
olma, doğumlu, Mah
Sokak No: İSTANBUL
SUÇ :İşkence Yapılarak Kasten Öldürme İddiası
SUÇ TARİHİ VE YERİ :19/11/1989- ŞIRNAK

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Yukarıda adı ve açık kimlik bilgileri yazılı Müşteki İbrahim Ertürk ve Fatiha Ertürk'ün Maktül Mehmet Ertürk'ün çocukları olduğu, Müşteki Fatma Ertürk'ün ise Maktül'ün eşi olduğu, Müşteki İbrahim Ertürk ile Fatma Ertürk'ün vekilleri aracılığı ile Müşteki Fatiha Ertürk'ün İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı aracılığı ile vermiş oldukları şikayet dilekçelerinin incelenmesinde;

Maktül Mehmet Ertürk'ün 16 Kasım 1989 yılında gece vakti yüzleri kapalı polis memurları tarafından Cizre ilçesinde bulunan evlerinden alınarak götürüldüğünü, daha sonra babalarının Şırnak iline Tugaya götürüldüğünü öğrendiklerini, daha sonra ise Mehmet Ertürk'ün kayalıklarından düşerek öldüğünü öğrendiklerini beyan ederek Mehmet Ertürk'ün öldürüldüğünü düşündüklerini beyan ederek sorumlulardan davacı ve şikayetçi olduklarını beyan ettikleri;

Cumhuriyet Başsavcılığımızca olaya ilişkin olarak yapılan tahkikatta; Mehmet Ertürk'ün 19.11.1989 tarihinde ölmüş olduğunun celp edilen nüfus kayıtlarından anlaşıldığı, Mehmet Ertürk'ün ölüm olayı ile ilgili olarak Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 1989/513 soruşturma numarası üzerinden tahkikat yürütüldüğü, bahse konu soruşturma numarası üzerinden yürütülen tahkikat neticesinde ,29.11.1989 tarihinde 1989/513 hazırlık ve 1989/67 karar numarası ile takipsizlik kararı verildiği, bahse konu takipsizlik kararında Maktül Mehmet Ertürk'ün Cudi Dağı Kehlepingi tepesinde güvenlik güçlerine yer gösterme işlemi yaparken, güvenlik kuvvetlerinin elinden kaçmak istediği sırada tepeden aşağı düştüğü ve bunun sonucunda öldüğünün belirtildiği, Maktül Mehmet Ertürk'ün cesedi üzerinde 20.11.1989 tarihinde Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından otopsi işlemi gerçekleştirilmiş olduğunun anlaşıldığı;

Maktül Mehmet Ertürk'ün ölümü ile ilgili olarak Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 1989/513 soruşturma numarası üzerinden soruşturma yürütülerek zaten takipsizlik kararı verildiği, Maktül'ün işkence sonucu öldürüldüğüne ilişkin bir delilin bulunmadığı, yine 765 Sayılı TCK'nun 102. Maddesinde belirtilen davazamanaşımı süresinin zamanasını kesen sebeplerde bulunmadığı dikkate alınarak 20 yıl olduğu, bahse konu olay ile ilgili olarak davazamanaşımı süresinin de dolması dikkate alınarak Müştekiilerin başvurusuna konu olay hakkında **KOVUŞTURMA YAPILMASINA YER OLMADIGINA,**

Kararın Müşteki Vekiline ve Müşteki Fatiha Ertürk'e tebliğine,

Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde Siirt Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına İtirazı Kabil Olmak üzere CMK 172 ve devamı maddelerince karar verildi. **09/12/2009**

CAFER TEYYAR ALPER
Şırnak Cumhuriyet Savcısı

98090

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

2008/53638

2008/53638

1) Q. 2. 1
2) 27/10/2009
20 Ekim 2009
Faruk KURTOĞLU
Cumhuriyet Savcısı - 27640

CİZRE CUMHURİYET BAŞSAVCILINA GÖNDERİLMEK ÜZERE
İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

SUÇ DUYURUSUNDA

BULUNAN : Fatiha Ertürk

Mah sokak No: İstanbul

SANIKLAR : Güvenlik güçlerinde muvazzaf, öldürme fiilini işleyen ve işbu fiilde yer kişiler.

SUÇ : 5237 Sayılı TCK'nın 86. maddesi.

(Kasten adanmış
öldürme)

ACIKLAMALAR : Babam Mehmet Ertürk 17.11.1989 tarihinde güvenlik güçleri tarafından öldürülmüştür. Babam Mehmet Ertürk'ün sözkonusu tarihte güvenlik güçleri tarafından işkence ile vahşice öldürülmesi olayını, olaya bizzat şahit olan Annem Fatma Ertürk ve abim İbrahim Ertürk şöyle anlatmaktadır:

"1993 yılına kadar Şırnak İli, Cizre İlçesinde ikamet etmekte idik (Açık Adres: Mah. Sokak, No: Cizre Şırnak). 16.11.1989 tarihinde, 16 Kasım (1989) 17 Kasım (1989). bağlayan gece tahminen 24.00 -01.00 sularında 3-4 polis aracı, bir panzer, resmi giyimli polisler, bölgede halk arasında "özel tim" olarak bilinen askeri görevliler, birisi yüzü kapatılmış olmak üzere sivil giyimli şahıslardan oluşan toplam 25-30 kişiden oluşan yetkili şahıslar ikametgah olarak kullandığımız evimizi kuşatıp, evimize girdiler. Niçin geldiklerini, ne yapmak istediklerini bilmiyorduk. Ayakkabılarla girdikleri evin her tarafını ayrıntılı bir biçimde aradılar. Her tarafını darmadağın bir hale getirdikten sonra kendi işlerine yarayacak hiçbir şey bulamadılar. Daha sonra evin bahçesinde duvar diplerini, birkaç yerini kazıdılar. Ancak yine de hiçbir şey bulamadılar. Bunun üzerine Mehmet Ertürk'e "bizimle Emniyet Müdürlüğüne geleceksin" dediler. Bize de "Mehmet Ertürk'ü bir-iki gün sonra bırakacağız" dediler. (İbrahim Ertürk) "Ben de gelmek istiyorum, babamı yalnız bırakmak istemiyorum" dedi. Ancak (İbrahim'in) gitmesine izin vermediler. Bu şekilde Mehmet Ertürk'ü alıp götürdüler. O geceyi tedirginlik içinde geçirdik. Sabahla birlikte hemen İlçe Emniyet Müdürlüğüne gittik. Emniyet Müdürlüğüne ME.nin hem durumunu sorduk hem de orada olup olmadığına yazılı müracaatta bulunduk. Ancak yazılı müracaatlarımızı kabul etmedi. Mehmet Ertürk'ün Şırnak Tugay Komutanlığında olduğunu söylediler. Biz de o gün Tugay Komutanlığına gidemedik. Ertesi gün Tugay Komutanlığına gidip Mehmet Ertürk'ün durumunu, orada olup olmadığını sorduk. Oradaki yetkililer, Mehmet Ertürk'ün gözaltında iken kayalıktan kayıp öldüğünü, ... belediyesine götürüldüğünü beyan ettiler. Bunun üzerine belediyeye gittik ve müracaatta bulunduk. Belediye yetkilileri durumu doğrularak, Mehmet Ertürk'ün defnedildiğini, belediye olarak Mehmet Ertürk'ün üzerindeki şahsi eşyalarını aldıklarını (nüfus cüzdanı, kol saati, tütün-tabakası, tespih, bir miktar para) beyan ettiler. Talebimiz üzerine bu eşyaları belediye yetkililerinden teslim aldık. Daha sonra Cumhuriyet

FZ

Savcılığına gittik. Savcı odasında olmadığından görüşemedik. Bu olay çevrede duyulduğundan ötürü bazı gazeteciler gelip bizimle görüştüler (Cumhuriyet Gazetesi, İkbine Doğru dergisi).”

Tanıkların anlatımlarından da anlaşılacağı gibi babam Mehmet Ertürk, ev halkının gözleri önünde, 3-4 polis aracı ve bir panzer eşliğinde evinden alınarak götürülmüş ve iki gün sonra da öldürülmüş bir şekilde defnedilmesi için belediye yetkililerine teslim edilmiştir. Mehmet Ertürk evden alınırken diğer oğlu Mesut Ertürk de olaya tanık olmuştur.

DELİLLER: Tanıklar, Defin Tutanağı, Defin Tutanağında ismi geçen şahıslar, Bazı gazete ve Dergilerde olaya ilişkin yayınlanan haberler. (Cumhuriyet Gazetesi, İkbine Doğru dergisi)

SONUÇ VE TALEP .....: Gerekli araştırma ve incelemenin yapılarak babam Mehmet Ertürk’ü 16-17 Kasım 1989 tarihinde evinden alıp götürülen ve sonra da katleden asker ve polis görevlilerin yargılanarak haklarında en ağır cezaya hükmedilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 20.10.2009

Müşteki
Fatiha Ertürk

See Explanatory Note

Açıklayıcı Not 'a bakınız TUR)

**EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ**

*Council of Europe - Avrupa Konseyi
Strasbourg, France*

**APPLICATION
BAŞVURU
(No:)**

*Under Article 34 of the European Convention on Human Rights
And Rules 45 and 47 of the Rules of Court*

*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 34. Ve Mahkeme içtüzüğü'nün
45 ve 47. Maddeleri uyarınca sunulmuştur.*

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

IMPORTANT : *This application is a formal legal document and may affect your rights and obligations. Bu başvuru hukuki bir belgedir ve hak ve yükümlülüklerinizi etkileyebilir.*

**I- THE PARTIES
TARAFLAR**

**A- THE APPLICANT
BAŞVURUCU**

(Renseignements à fournir concernant le fequerant/la requerant et son/sa
representant(e) eventual(le))
(Fill in the following details of the applicant and the representative, if any)
(Başvurucu ve varsa temsilcisi hakkında verilmesi gereken bilgiler)

1- Surname : Ertürk 2- First name(s) : İbrahim
Soyadı : Ertürk Adı : İbrahim

Sex: male female
Cinsiyeti: Erkek

3. Nationality : Türkiye Cumhuriyeti 4- Occupation :
Milliyeti : Türkiye Cumhuriyeti Mesleği:

5- Date and place of birth : 1977 - Cizre
Doğum tarihi ve yeri

6- Penmanant address : Mahallesi Caddesi Sokak No:
İkametgâhı / : Mahallesi Caddesi Sokak No:
Kat:
Tel. No : +90

8- Present address (if different from 6.) : 6' da yazılı adres.
Şu anki adresi (6' da belirtilen ikametgâhından farklı ise)

9- Name of representative* : Av. Ömer Güneş
Temsilcinin adı*

10- Occupation of representative : İstanbul Barosu'na kayıtlı avukat.
Temsilcinin mesleği

11- Address of representative : Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Cad. Şehbender
Temsilcinin adresi Sokak No:18 Kat:3 Beyoğlu İSTANBUL TR

12. Tel. No:+90 212 292 95 50-51 Fax No: +90 212 292 95 53

B- THE HIGH CONTRACTING PARTY
YÜKSEK SÖZLEŞMECİ TARAF
(Fill in the name of the State(s) against which the applicetion is directed)
(Aşağıda başvurunun hangi devlet aleyhine yöneltildiğini belirtiniz)

13 Türkiye Cumhuriyeti Devleti

*A form of authority signed by the applicant should be submitted if a representative is appointed.

Eğer başvuru temsil ediliyorsa, temsilciyi vekil atayan ve başvuru imzasını taşıyan bir Yetki Belgesini ekleyiniz.

II- STATEMENT OF THE FACTS

OLAYLARA İLİŞKİN AÇIKLAMA

(See Part II of the Explanatory Note)

(Açıklayıcı Not'un II. Bölümüne bakınız)

OLAYLAR :

1. Başvurucunun babası Mehmet Ertürk ikametgahı olan Mah. Sokak, No: adresine 1989 yılının 16 Kasım'ı 17 Kasım'a bağlayan gecesinde yaklaşık saat 24.00 ile 01.00 sıralarında 3-4 polis aracı, bir panzer, resmi giyimli polisler, bölgede halk arasında "özel tim" olarak bilinen askeri görevliler, birisi yüzü kapatılmış olmak üzere sivil giyimli şahıslardan oluşan toplam 25-30 kişiden oluşan yetkili şahıslar tarafından basılarak eve girilmiştir. Bu esnada evde Başvuran, babası, annesi ve kardeşleri L. M. H. A. Z. ve M. bulunmaktadır. Polis ve askeri yetkililer girdikleri evin aile fertlerine niçin geldiklerine ilişkin hiçbir açıklama yapmamışlardır. Ayakkabılarla girdikleri evin her tarafını ayrıntılı bir biçimde aradıktan sonra başvuru babasını yanlarında alıp götürmüşlerdir. Başvurucunun ısrarla babasını yalnız bırakmayıp kendisini de götürmelerini yetkililerden talep etmiş ancak bu talebi geri çevrilmiştir. Başvuran, ailenin diğer fertleri ile geceyi tedirginlik içinde geçirdikten sonra annesi ve bazı yakın akrabalarıyla sabahleyin (17 Kasım) Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunarak Mehmet Ertürk'ün orada olup olmadığını sormuşlardır. Ancak Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü yetkilileri yazılı başvuruyu kabul etmemiş fakat ısrar üzerine Mehmet Ertürk'ün orada değil Şırnak Tugay Komutanlığında olduğunu sözlü olarak kendilerine ifade etmişlerdir. Başvuran, annesi ve bazı yakın akrabaları bir sonraki gün ve onu izleyen gün (18 ve 19 Kasım 1989) Şırnak Tugay Komutanlığına giderek Mehmet Ertürk'ün akıbetini sormaları üzerine oradaki askeri yetkililer Mehmet Ertürk'ün gözaltında iken kayalıktan düşüp öldüğünü ve defin işlemleri için Şırnak Belediyesi'ne götürüldüğünü belirtmişlerdir. Bunun üzerine Başvuran ve ailesi Şırnak Belediyesine başvurmuşlardır. Şırnak Belediyesi yetkilileri de Mehmet Ertürk'ün cesedinin kendilerine getirildiğini, savcılığın talimatıyla merhumu defnettiklerini, üzerindeki şahsi eşyalarını da ailesine teslim edilmek üzere aldıklarını beyan etmişlerdir. Başvuran ve ailesinin talebi üzerine Mehmet Ertürk'ün üzerinde çıkan şahsi eşyaları -nüfuz cüzdanı, kol saati, tütün tabakası, tespih ve bir miktar para- belediye yetkililerinden teslim almışlardır. Bu olay çevrede duyulduğundan ötürü bazı gazeteciler gelip başvuran ve ailesi ile görüşmüşlerdir. (Cumhuriyet Gazetesi, İkibine Doğru dergisi)."

2. Başvuran ve annesi defin işlemlerinden iki gün sonra Şırnak Nöbetçi Cumhuriyet Savcılığına başvurarak Mehmet Ertürk'ü öldüren yetkililer hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır. Ancak başvuran ve annesi suç duyurusundan hiçbir sonuç alamamıştır.

3. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı (bundan böyle savcılık olarak anılacaktır) tarafından 1989/513 soruşturma numarası üzerinden soruşturma yapılmışsa da Savcılık çok acele bir şekilde ölüm olayından yaklaşık on gün sonra soruşturma dosyası üzerinden takipsizlik kararı vermiştir.

III- STATEMENT OF ALLEGED VIOLATION(S) OF THE CONVENTION AND/ OR PROTOCOLS AND OF RELEVANT ARGUMENTS

BAŞVURUCU TARAFINDAN ÖNE SÜRÜLEN SÖZLEŞME VE PROTOKOL İHLALLERİ İLE İDDİALARIN DAYANAKLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

(See Part III of the Explanatory Note)
(Açıklayıcı Not'ta III. Bölüme bakınız)

A) İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 2./1 maddesinin İhlali Hakkında Şikâyet.

4. Avrupa İnsan hakları Sözleşmesinin (bundan böyle sözleşme olarak anılacaktır) Sözleşme'nin 2(1). fıkrası şöyledir:

Yaşama hakkı

"1. Herkesin yaşam hakkı yasamın korunması altındadır. Yasamın ölüm cezası ile cezalandırıldığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın yerine getirilmesi dışındaki hiç kimse kasten öldürülemez."

Başvuranın babası Mehmet Ertürk (bundan böyle *maktul* olarak anılacaktır) güvenlik güçleri tarafından kasten öldürülmüştür. Maktulun gözaltına alındığını devletin tüm yetkili kurumları kabul etmektedir. Gerek Cizre Emniyet Müdürlüğü gerek Şırnak tugay komutanlığı ve gerekse Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı gözaltı işleminin gerçekleştiğini dolayısıyla ölüm olayının da gözaltı sırasında meydana geldiğini belirtmektedirler. Şırnak Cumhuriyet başsavcılığının 1989/513 soruşturma ve 1989/67 nolu takipsizlik kararında maktulun ölümünün gözaltında iken gerçekleştiğini resmi olarak belgelemektedir. Aynı şekilde Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından maktulun defnedilmesine ilişkin düzenlenen 20.11.1989 tarihli *'Defin Ruhsatı'* evrakında da maktulun gözaltında iken ölüm olayının gerçekleştiği belirtilmiştir (EK-1).

5. Maktulun ölümü ile ilgili Savcılık tarafından "gözaltında iken koşmaya çalışırken kayalıktan düşüp öldüğü" şeklindeki karar ve beyanları gerçek dışıdır. Savcılığın bu kararı maktulun katillerini ve idarenin sorumluluğunu gizlemeye dönük hukuk dışı bir karardır. Esasında maktulu gözaltına alan güvenlik güçleri onu öldürmek için Cudi Dağı Kehlapingi Tepesine (bundan böyle *olay yeri* olarak anılacaktır) götürmüşlerdir. Maktul öldürülmeden önce Cizre ilçesinde elbise seyyar satıcılığı işi ile uğraşmaktaydı. Toptan aldığı günlük kıyafetleri satış ofisi olmadığı için Cizre ilçe merkezinde seyyar olarak dolaşarak halka satmakta idi. Güvenlik güçleri de maktulun dağda bulunan PKK elemanlarına elbise götürdüğü suçlaması yöneltmekte idi. Sözlü olarak sivil polislerin kendisine birkaç kez bu yönde suçlamaları olmuştur. Bu nedenle başvuran, güvenlik güçlerinin maktulu dağ başında öldürmek için gözaltına altına aldıklarını düşünmektedir.

6. Başvuran, babasının öldürülmesi ile ilgili olarak askeri yetkililerin ve savcılığın "gözaltında iken koşmaya çalışırken kayalıktan düşüp öldüğü" gerekçesi suçun örtbas edilmesine yönelik bir gerekçe olduğunu düşünmektedir. Bu konuda Savcılık yeterli ve ikna edici bir açıklama yapamamaktadır. Savcılık ölüm olayını yeterli bir araştırmaya tabi tutmadan, mahkemede dava açılmasını talep etmeden, otopsi yapılacağını ve otopsi sonuçlarını maktulun ailesine haber vermeden, ailenin hukuki itirazlarına hukuki fırsat vermeden çok acele bir şekilde olay dosyasını kapatmaya yönelmiştir.

7. Başvuran, maktulün gerçekte nasıl öldürüldüğünü bilememektedir. Ancak ortada mevcut olan tek gerçek başvuranın babasının güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü hususudur. Maktulün ölüm sebebi kurşun mudur, işkence midir, kayalıklardan, uçurumlardan atılma mıdır veya başka bir nedenle midir? Bu soruların cevabını başvuran tam olarak bilememektedir. Başvuran maktulün sıkı güvenlik önlemlerine rağmen olay yerinde kaçmasının mümkün olmadığını, Olay yeri son derece kırsal bir alan olup PKK militanları ile Türk güvenlik güçleri arasında sık sık çatışmaların meydana geldiği bir bölgedir. Bu nedenle olayın gerçekleştiği yer ve zamanda çok sayıda güvenlik güçlerinin ve araçlarının bulunduğunu tahmin etmek mümkündür. Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı olay yerinde maktulün kaçma imkanı da doğal olarak ortadan kalkmaktadır.

8. Kaldı ki maktulün olay yerinden kaçmasını engelleyen bir başka neden de olay yerinin fiziki coğrafyasıdır. Kırsal bir alanda maktulün kaçtığı farz edilse dahi güvenlik güçlerinin elinden kurtulamayacağı ortadadır. Maktul gibi bölgede doğup büyüyen, yaşayan ve bölgenin fiziki yapısını bilen birisinin kaçarak kurtulabileceği ihtimalini düşünmüş olması mümkün değildir. Dolayısıyla başvuran, eğer gerçekte maktulün ölüm nedeni kayalıklara çarpma neticesi ile meydana gelmişse, maktulün güvenlik güçleri tarafından kayalıklara çaptırılarak, atılarak öldürüldüğünü düşünmektedir.

9. Savcılık'ın 1989/513 hazırlık numarasında kayıtlı maktul dosyasının içerisinde mevcut ve bir nüshasının da başvuruda bulunan maktule ilişkin 20.11.1989 tarihli *'Defin Ruhsatı'* evrakı dikkatle incelendiğinde maktulün güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü gerçeği örtülü bir şekilde ikrar edilmektedir. Aynı şekilde Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen ve 09.12.2009 tarihli *'Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar'*ında Maktul Mehmet Ertürk'ün ölümü izah edilirken hep *"maktul"* kavramı kullanılmaktadır. Maktul, kişinin doğal yollarla olmayan ölüm nedenlerinden olan birileri tarafından öldürülmüş bir kimsenin durumunu ifade etmektedir. Diğer bir tabirle *maktul kavramı* bilerek ve kasten öldürülen veya ölüme sürüklenen bir kimsenin ölüm olayını karşılayan bir kavramdır. Savcılığın da maktulün ölüm olayını izah ederken *"maktul"* kavramını kullanmış olması, ölüm sebebinin gerçek nedeninin güvenlik güçleri tarafından bir öldürülme olayının olduğunu bildiği halde bunu gizleme yoluna gittiği sonucunu doğurur. Hatta Savcılığın anılan işbu kararına karşı yapılan itiraza, Siirt Ağır Ceza mahkemesince verilen *'İTİRAZIN REDDİ'* kararında maktulün ölüm nedeni olarak *"koşmaya çalışırken ölmesi"* olarak açıklanmıştır. Ölüm nedeninin bu kadar basit, ikna etmekten, inandırıcılıktan uzak bir nedene bağlanması kabul edilebilir bir durum değildir. Bir insanın *"koşarken öleceği"* gerekçesi karşısında dünyadaki bütün insanların neredeyse her gün yaşadığını düşündüğümüzde ne kadar sığ, basit, komik ve trajik bir gerekçe oluşturduğu ortadadır.

10. Başvuran, Türkiye'deki göz altılarla ilgili 1990 ve 1991 yıllarında araştırma yapan CPT'nin elde ettiği bulgular neticesinde gözaltında işkence ve kötü muamelenin yaygın bir şekilde uygulandığı bu nedenle yaşam hakkının da tehlike altında olduğu tespitlerine vurgu yapar. (TANLI/Türkiye Davası, 26129/95, 10 Nisan 2001 Paragraf: 103, 104, 105). Başvuran, Türkiye'de gözaltına alınıp da öldürülen birçok olay yaşanmış olduğuna dikkat çeker. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde buna benzer yaşam hakkı ile ilgili birçok kez karar verilmiştir (TANLI/Türkiye Davası, 26129/95, 10 Nisan 2001; SÜHEYLA AYDIN/Türkiye Davası Başvuru no: 25660/94, 24 Mayıs 2005; YETER/Türkiye Davası, Başvuru No. 33750/03 13 Ocak 2009; İPEK / TÜRKİYE DAVASI (Başvuru no. 25760 /94 17 Şubat 2004; TÜRKÖĞLU /Türkiye Davası, Başvuru no: 34506 / 97, 17 Mart 2005)

11. Başvurucu, babasının gözaltında öldürülmesinin bir devlet politikası olduğunu düşünmektedir. Maktulün öldürüldüğü dönem Türkiye'nin Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı

Doğu ve Güneydoğu bölgesinde faili meçhul cinayetlerin işlenmeye başladığı döneme tekabül etmektedir. Birçok Kürt siyasi düşünce ve eğilimlerinden dolayı güvenlik güçlerince ve devlet içindeki derin yapılanmasının faaliyetleri sonucunda belirli bir merkezi politika sonucu katledilmiştir. Şu anda Türkiye’de görülmekte olan Ergenekon davasında Kürtlere yönelik işlenen birçok cinayetin yetkili organların ve şahısların emri ile gerçekleştiği ortaya çıkmıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinde üst düzey görev almış Koramiral Atilla Kıyat 02.08.2010. Tarihinde Habertürk TV kanalına çıktığı 'Sansüstsüz' isimli bir programda belirli bir dönem işlenen faili meçhullerin devletin emri ve bilgisi dahilinde gerçekleştiğini beyan etmiştir. Devletin bu üst düzey yetkilisinin beyanı önemli ve kısmi bir itiraf olarak değerlendirilmelidir.

12. Başvuran gözaltına alınan bir kişinin yaşamı objektif olarak devletin sorumluluğu altında olduğunu düşünmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125. maddesinin ilgili bölümü aşağıdaki gibidir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

"Bu hüküm olağanüstü hal ve savaş hali de dahil olmak üzere hiçbir sınırlamaya tabi değildir. 125. maddenin son hükmü, "sosyal risk" kuramına dayalı mutlak ve objektif sorumluluk taşıyan idarenin, sorumlu tutulabilmesi için mutlaka hatalı olduğunun kanıtlanmasını da gerekli kılmamaktadır. Dolayısıyla, idare, kimliği belirsiz kişilerce ya da teröristlerce işlenen fiillerden zarar gören şahıslara, kamu düzeni ve güvenliğiyle ya da bireysel yaşam ve mülkiyetin korunmasıyla ilgili görevlerini yerine getirmediği gerekçesiyle tazminat ödeyebilir" (İPEK / TÜRKİYE DAVASI Başvuru no. 25760 /94, 17 Şubat 2004)

B. Sözleşmenin 5. Maddesinin İhlal Edildiği İddiası

13. Başvuran, Sözleşmenin 5. maddesinin ihlal edildiğini düşünmektedir. Sözleşmenin 5. madde aşağıda yer almaktadır:

"Herkesin kişi özgürlüğüne ve güvenliğine hakkı vardır. Aşağıda belirtilen haller ve yasada belirlenen yollar dışında hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz.

a) Kişinin yetkili mahkeme tarafından mahkum edilmesi üzerine usulüne uygun olarak hapsedilmesi;

b) Bir mahkeme tarafından, yasaya uygun olarak, verilen bir karara riayetsizlikten dolayı veya yasanın koyduğu bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak için usulüne uygun olarak yakalanması veya tutulu durumda bulundurulması;

c) Bir suç işlediği hakkında geçerli şüphe bulunan veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olmak zorunluluğu inancını doğuran makul nedenlerin bulunması dolayısıyla, bir kimsenin yetkili merci önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve tutulu durumda bulundurulması;....

1. Yakalanan her kişiye, yakalama nedenleri ve kendisine yöneltilen her türlü suçlama en kısa zamanda ve anladığı bir dille bildirilir.

2. Bu maddenin 1c. fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulu durumda bulundurulan herkes hemen bir yargıç veya adli görev yapmaya yasayla yetkili kılınmış diğer bir görevli önüne çıkarılır; kendisinin makul bir süre içinde yargılanmaya veya

adli kovuşturma sırasında serbest bırakılmaya hakkı vardır. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminata bağlanabilir.

3. Yakalama veya tutuklu durumda bulunma nedeniyle özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, özgürlük kısıtlamasının yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar vermesi ve yasaya aykırı görülmesi halinde kendisini serbest bırakması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir.

4. Bu madde hükümlerine aykırı olarak yapılmış bir yakalama veya tutulu kalma işleminin mağdur olan herkesin tazminat istemeye hakkı vardır.”

14. Başvuran, babasının oğlunun gözaltına alınması ile ilgili prosedürün kanunla öngörülmediğini 5. maddede belirtilen haklı sebeplere dayanmadığını düşünmektedir. Başvuranın gözaltına alınması gerektiği yönünde hiçbir Mahkeme ya da savcılık kararı bulunmamaktadır. Gözaltı tarihine kadar maktul hakkında hiçbir soruşturma açılmamıştır. Maktulun herhangi bir suça karıştığı şeklinde makul ve objektif bir şüphe söz konusu değildir. Başvuranın babasının gözaltı şekli yasal değildir. Güvenlik güçlerinin keyfi davranışlarının, hukuku çiğnemelerinin sonucu olarak gerçekleşmiştir. Sözleşmenin 5. maddesinin 2. paragrafına aykırı olarak, başvuranın babasına tutuklanmasının nedeni hakkında bilgi verilmemiştir. Ayrıca Sözleşmenin 5. maddesinin 3. paragrafının gerektirdiği şekilde en kısa süre içinde hakim veya kanunla yetkili kılınmış bir kimsenin önüne çıkarılmamıştır.

15. Başvuran ayrıca, babası ile görüşmesine izin verilmediği ve babası gözaltında iken avukatla görüştürülmediği için 5. maddenin ihlal edildiğini düşünmektedir. Yine Sözleşmenin 5. maddesinin 4. paragrafına aykırı olarak gözaltının yasal olduğu konusunda itirazda bulunmasına fırsat verilmemiştir. “Mahkemenin içtihatları, demokratik bir toplumda bireylerin keyfi olarak gözaltına alınmalarını önlemek için 5. madde ile sağlanan güvencelerin önemini vurgulamıştır. Bu bağlamda özgürlüğün kısıtlanması hem ulusal hukuk kuralları ile uyum içinde olmalı hem de bireyin kanun dışı olarak gözaltına alınmasını önlemelidir. Keyfi olarak gözaltına alınma riskini minimuma indirmek için, 5. madde özgürlükten yoksun bırakmaları bağımsız adli incelemeye tabi tutabilmelerini ve yetkililerin bu amaçla sorumlu tutulabilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır (TANLI/Türkiye Davası, 26129/95, 10 Nisan 2001)

16. Başvuran, maktul babasının PKK'ye yardım ve yataklık ettiğine ilişkin güvenlik güçleri ya da Savcılık tarafından hiçbir delil sunulmadığına dikkat çeker. Hem maktulun gözaltına alınması sırasında hem öncesinde hem de maktulun öldürülmesinden sonra maktulun PKK'ye yardım ve yataklık ettiğine ilişkin hiçbir delil, belge, beyan, bulgu elde edilememiştir. Güvenlik güçleri Maktulun evinde yaptığı arama neticesinde de hiçbir suç unsuruna rastlanılmamıştır. Bu nedenle başvuran, maktul babasının hukuk dışı olarak, ulusal yasalara, Anayasa'ya ve Sözleşmeye aykırı olarak gözaltına alınarak özgürlüğünden ve güvenlik hakkından yoksun bırakılmıştır.

C) Etkin Hukuksal Başvuru Yolları Hakkı Bakımından İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinin 13. Maddesinin İhlaline Dair Şikayet

17. Başvuran, iç hukuk yollarından faydalanamadığını düşünmektedir. Sözleşmenin 13. Maddesi aşağıdaki şekildedir:

“Bu Sözleşme’de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görevini yapan kişiler tarafından bu görevin ifası sırasında yapılmış da olsa, ulusal bir makam önünde etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir.”

Başvuran, işkence iddialarının ve ölümün meydana geldiği şartların devlet tarafından detaylı olarak araştırılıp soruşturulduğundan emin değildir. Başvurucu, babası öldürüldüğü zaman 12 yaşında çocuğudur. Başvurucunun annesi ise okuma ve yazma bilmemektedir. Diğer kardeşleri ise kendisinden küçüktür. Yaşı itibarıyla de hak arama yollarından yeterince yararlanacak durumda değildir. Buna rağmen başvuru bazı yakın akrabalarının da yardımıyla annesi ile beraber Savcılık makamına başvurarak babasını öldüren kişilerin cezalandırılmasını talep etmiştir. Ancak Savcılık zaten çok acele bir biçimde dosyayı kapatma eğiliminde olmuş ve dosyayı olay tarihinden itibaren 10 gün sonra soruşturma dosyasını kapatmıştır.

18. Aynı şekilde 20 Ekim 2009 tarihinde maktulun kızı Fatiha Ertürk ile 12.11.2009 tarihinde başvuru ve annesi tarafından Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığına yeniden başvurarak maktulun katillerinin araştırılmasını ve yargılanmalarını talep etmişlerdir. Ancak buna karşılık Savcılık makamı hiçbir araştırma ve soruşturma yapmadan 09.12.2009 tarihinde 2009/1758 nolu soruşturma dosyası üzerinden *"kovuşturmaya yer olmadığına dair karar"* (EK-2) vermiştir. Bunun üzerine Savcılığın bu kararına karşı başvuru, annesi Fatma Ertürk ve kız kardeşi Fatiha Ertürk tarafından Savcılığa en yakın olan Siirt Ağır Ceza Mahkemesi'ne itiraz başvurusunda bulunmuşlardır. Siirt Ağır Ceza Mahkemesi 01.02.2010 tarihinde verdiği kararla yapılan itirazı reddetmiştir (EK-3). Siirt Ağır Ceza Mahkemesi kararı kesin olup bu kararla iç hukuk yolları kapanmıştır (Bu karar 17 Şubat 2010 tarihinde başvuru vekiline tebliğ edilmiştir). Oysa yerel mahkeme Savcılık soruşturma ve kararındaki hukuksuzluğu giderip maktulun dosyasını ciddi bir yargılamaya tabi tutabilirdi. Zira yerel mahkemenin böyle bir zorunluluğu yasayla kendisine tahdis edilmiştir. *"Yaşama hakkının korunmasına verilen önem gözönüne alındığında 13. madde tazminat ödenmesine ek olarak ölüme sebebiyet veren kimselerin kimliklerinin tespit edilip cezalandırılmalarını sağlayacak şekilde etkili bir soruşturma yapılmasını ve başvuranın soruşturma prosedürüne etkin bir biçimde katılmasını gerekli kılar.* (bkz. Kaya Kararı, s.330-31,prg.107).

19. Sonuç olarak başvuru sözleşmenin 13. maddesinin ihlal edildiğini düşünmektedir.

IV- STATEMENT RELATIVE TO ARTICLE 35 1 OF THE CONVENTION SÖZLEŞMEİNİN 35. MADDESİNİN 1. FIKRASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

(See Part IV of the Explanatory Note. If necessary, give the details mentioned below under points 16 to 18 on a separate sheet for each separate complaint)

(Açıklayıcı Not'un IV. Bölümüne bakınız. Her şikayet için, gerektiğinde ayrı bir sayfa kullanarak aşağıda 16'dan 18'e kadar numaralanmış alt bölümlerde istenen bilgileri veriniz)

Final decision (date, court or authority and nature of decision)

Nihai karar (kararın tarihi, niteliği, kararı veren merci- adli veya diğer-)

Siirt Ağır Ceza mahkemesinin 01.02.2010 tarihli ve 2010/58 Değişik İş Nolu Kararı.

18. *Is there or was there any other remedy available to you which you have not used? If so, explain why you have not used it.*

Başvurmadığımız başka bir çözüm yolu var mı? Eğer varsa, nedir ve neden bu yola başvurulmadı?

İç hukuk sisteminde şu an için başvurulmayan başka bir çözüm yolu bulunmamaktadır.

V- STATEMENT OF THE OBJECT OF THE APPLICATION AND PROVISIONAL CLAIMS FOR JUST SATISFACTION

BAŞVURUCUNUN AMACINA VE HAKKANIYETE UYGUN TATMİN TALEPLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

(See Part V of the Explanatory Note)

(Açıklayıcı Not'un V. Bölümüne bakınız)

Başvurucu öncelikle; yüksek sözleşmeci devletin sözleşmenin ilgili maddelerini ihlal ettiğinin ve sözleşme ile yükümlenmiş bulunduğu sorumluluklara aykırı uygulamalarının tespiti ile yüksek sözleşmeci devletin temel hak ve özgürlüklere saygılı bir hukuk düzeni oluşturmaya zorlanması, hak ihlallerine yol açan yasal düzenlemeler ve uygulamalardan arınmış bir ortam yaratılması, başvuruya konu ihlal nedeniyle uğranılan haksızlıkların giderilmesine olanak sağlanması, başvuru konusundaki sözleşme ile güvence altına alınmış başvuru konusu hak ve özgürlüklerinin kullanılmasına ilişkin hukuki ve fiili engellerin kaldırılması dilemektedir. Başvurucu ayrıca Sözleşmenin 41. Maddesi gereğince, sonradan belirtilmek üzere maddi ve manevi adil karşılık ile ücret ve yargılama masrafların Yüksek Sözleşen Devlet tarafından ödenmesine hükmedilmesini dilemektedir.

Başvurucu, babası öldürüldüğü vakit 12 yaşındadır. Babasının öldürülmesinden dolayı manevi ve maddi çok büyük zararlara uğramıştır. Kendisinin yanı sıra anne ve kardeşlerinin geçim sorumluluğunu yüklenmek zorunda kalmıştır. Ancak yaşı küçük olduğundan dolayı ailesini geçindirememiştir. Bu nedenle başvuru ve ailesi çok büyük manevi ve maddi zorluklar yaşamak zorunda kalmışlardır. Bu zorluklara daha fazla dayanamamaları nedeniyle 1993 yılında Kocaeli il merkezine taşınmak zorunda kalmışlardır. 17 Ağustos 1999 Marmara depreminden dolayı Kocaeli ilini bir ilçesi olan ve şimdiki adresi olan Gebze'ye taşınmışlardır. Maktul öldürülmeden önce ailesinin geçimini sağlayabiliyordu. Cizre ilçe merkezinde at arabasıyla yük taşımacılığı ile seyyar atıcı arabasıyla elbise satıcılığı yapmaktaydı. Bu nedenle başvuru konusundaki manevi zarar ile maddi zararın kazanç kaybı dahil tüm boyutlarıyla tazmin edilmesini talep eder. (13 Haziran 1994 tarihli Barbera Messegue ve Jabardo/İspanya Kararı, (Madde 50, Dizi A, no. 285-C, s.57-58, prg. 16-20).

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

VI- STATEMENT CONCERNING OTHER INTERNATIONAL PROCEEDINGS

DİĞER ULUSLAR ARASI MAKAMLAR ÖNÜNDEKİ USULLERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

(See Part VI of the Explanatory Note)

(Açıklayıcı Not'un VI. Bölümüne ilişkin açıklama)

20- Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or

Settlement? If so, give full details.

Bu başvurunuzdaki şikayetlerinizi başka bir uluslararası kuruma sundunuz mu? Eğer sunduysanız, bu konuda ayrıntılı bilgi veriniz.

Başvuruya konu şikâyetler başka bir uluslararası / ulusalüstü kurum önüne götürülmemiştir.

VII- LIST OF DOCUMENTS

(NO ORIGINAL)

BELGELER LİSTESİ
DOCUMENTS,

ONLY PHOTOCOPIES)
(BELGELERİN ASLI DEĞİL
SADECE ÖRNEKLERİ)

21- (See Part VII of the Explanatory Note. Include copies of all decisions referred to in Parts IV above.

If you do not have copies, you should obtain them. If you cannot obtain them, explain why not.

No documents will be returned to you.)

(Açıklayıcı Not'un VII. Bölümüne bakınız. Yukarıdaki IV. Ve VI. alt bölümlerinde belirtilen bütün

kararların örneğini ekleyiniz. Eğer bu belgeler elinizde yoksa temin ediniz. Eğer temin edemiyorsanız

bunun nedenini açıklayınız. Gönderdiğiniz belgeler size geri verilmeyecektir.)

Sıra No:

- 1) Şırnak Cumhuriyet başsavcılığının 1989/513 hazırlık numarası ile düzenlenmiş 20.11.1989 tarihli 'Defin Ruhsatı' evrakı.
- 2) Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığının 09.12.2009 tarihli ve 2009/1758 Soruşturma nolu "kovuşturmaya yer olmadığına dair karar"ı.
- 3) Siirt Ağır Ceza Mahkemesi'nin 01.02.2010 tarihli 2010/58 değişik iş nolu 'İTİRAZIN REDDİNE' dair kararı.
- 4) 12.11.2009 tarihli İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 2009/63172 nolu soruşturma dosyası.
- 5) Yetki Belgesi

VIII - DECLARATION AND SIGNATURE
BİLDİRİM VE İMZA

(See Part VIII of the Explanatory Note)

(Açıklayıcı Not'un VIII. Bölümüne bakınız)

22- I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Bu başvuru formunda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu bilginim ve inancım dahilinde beyan ederim.

Place / Yer : İstanbul / Türkiye

Date / Tarih : 17.08.2010

Başvuran temsilcisi
Av. Ömer Güneş